

Praha-Žižkov, 5. 11. 2023
P. Jareš

Objasněné nedorozumění

Joz 22,9-34

Mezi námi lidmi dochází velice snadno k nedorozuměním. Velmi snadno se stává, že s druhými začneme jednat pouze na základě svých domněnek o nich a o smyslu jejich jednání. Četli jsme tisíce let starý příběh o jednom takovém nedorozumění, a o tom, jak se objasnilo. Objasnilo se jednoduše tak, že si spolu zúčastnění osobně promluvili. Navzdory všemu technologickému pokroku se od té doby v podstatě nic účinnějšího k řešení nedorozumění nevynalezlo. I my si mnohdy potřebujeme osobně promluvit, aby se věci vyjasnily. A někdy nás může i překvapit, že co jsme řešili mnoho hodin prostřednictvím e-mailů, to se během osobního setkání vyřídilo během několika minut.

Dnešní příběh vypráví o událostech z doby, kdy pro Izrael skončila hlavní fáze dobývání zaslíbené země. Izraelské kmeny Rúben, Gád a polovina kmene Manases, obdržely svá území ještě před vstupem do vlastní země, na východ od Jordánu. Jejich bojeschopní muži měli ostatním kmenům pomoci v dobývání země. A teprve když svůj úkol splnili, směli se vrátit na své území ke svým rodinám a stádům (Nu 32; Dt 3,18-20; Joz 1,12-18). Do příběhu jsme vstoupili právě ve chvíli jejich návratu.

Při svém návratu udělali tito muži zvláštní věc, která vzbudila u ostatních kmenů velký rozruch. U Jordánu postavili velký oltář, který byl už z dálky dobře viditelný. Hospodin dovoľoval Izraelcům přinášet oběti pouze na oltáři před jeho stanovou svatyní. Obětování na jiných místech nebylo dovoleno (Lv 17,8-9; Dt 12,13-14). Rúbenovci a spol. o svém záměru nikomu nic předem neřekli, s nikým se neporadili, a tím se dostali do nebezpečné situace. Ve zbytku Izraele totiž vznikl silný dojem, že se chtějí bouřit proti Hospodinu. Na takový dojem mohly ostatní kmeny reagovat pouze tak, že se proti nim shromáždí k boji, což se také stalo. K bratrovražednému boji nedošlo jen proto, že se Izraelité drželi Božích pravidel a šli si s domnělými provinilci nejprve promluvit (sr. Dt 13,13-19). Muži z dvou a půl kmene tu jednali svým způsobem tak, jako by byli na světě sami. Vypadá to, že vůbec nebrali v úvahu, jak by jejich čin mohl zapůsobit na zbytek Božího lidu. Neporadili se ani s vůdci ostatních kmenů, ani s veleknězem. Prostě udělali, co pokládali za správné. A ona to byla dobrá věc. Protože to však s ostatními neprobrali, hrozilo, že se z toho stane věc škodlivá. *“Úmysly se zajišťují poradou, ...”* (Př 20,18 ČEP) Někdy na tom můžeme být podobně jako oni. S dobrým úmyslem začneme dělat něco nového. A může se stát, že ostatní to rozruší, poněvadž nevědí, o co nám jde. Dokonce si o nás třeba začnou myslet, že děláme něco špatného. A to se také tehdy stalo.

Ostatní kmeny vyslaly k provinilcům delegaci, tvořenou knězem Pinchasem a deseti izraelskými předáky. Delegace vyřídila Gádovcům, Rúbenovcům a polovině kmene Manasesova vzkaz od celé izraelské pospolitosti. Z tohoto vzkazu na nás dýchá přesvědčení, že Gádovci a spol. se svým činem zpronevěřují Hospodinu, a proti Hospodinu se bouří. Připomínají se v něm dřívější prohřešky lidu (Nu 25, Joz 7), kvůli nimž přišly na Izrael Boží tresty. To, co zajordánské kmeny dělají, není jenom jejich věc. Bude to mít zlý dopad na celý Izrael. Celému Izraeli, včetně členů poselstva, se zdálo být nad slunce jasné, co Gádovci a ostatní dělají. I nám samozřejmě může být takto jasné, co druzí dělají špatně. Je moudré, když si připustíme, že i když máme o někom jasno, pořád se ještě můžeme mýlit. “ V situaci každého člověka je nejméně jedna další skutečnost, o které nevíme. ” (Oswald Chambers, *To nejlepší pro jeho slávu*) A je určitě také moudré dát nejprve “provinilci” příležitost, aby nám sám pověděl, proč dělá to, co dělá. “ *Odpoví-li kdo dřív, než vyslechl, toť pošetilost a hanba pro něj.* ” (Př 18,13 ČEP) Nemůžeme se ale těm ostatním izraelským kmenům divit, že si čin zajordánských kmenů vyložili jako vzpuru proti Bohu. Vždyť byli uvedeni v omyl. Před stavbou oltáře neproběhla s Gádovci a spol. žádná kloudná diskuze. Stejně se mnohdy nemůžeme divit těm, kdo odsuzují naše počínání, když jsme o tom s nimi předem nemluvili. Vyslání poselstva však přes všechny jeho lidské nedostatky (a to na obou stranách) pomohlo nedorozumění objasnit. Takovou naději máme vždy, když spolu mluvíme. A když se necháme Kristem vést k tomu, abychom si navzájem porozumět *chtěli*.

Gádovci, Rúbenovci a polovina kmene Manasesova vysvětlili poselstvu, o co jim šlo. S přísahou delegaci ujistili, že se proti Hospodinu nevzbouřili. Oltář nepostavili za účelem přinášení obětí. Měl sloužit pouze jako velký památník, jako svědek skutečnosti, že i zajordánské kmeny mají právo sloužit Hospodinu. Báli se, že v budoucnu by se mohlo zapomenout na to, že i oni patří k Božímu lidu, i když žijí za Jordánem. Smysl zbudování oltáře byl tedy naprosto opačný, než ten, který mu přisoudily ostatní kmeny. Delegaci i celému Izraeli se toto vysvětlení líbilo. Kněz Pinchas dokonce v činu zajordánských viděl dosvědčení Hospodinovy přítomnosti uprostřed Izraele. A nedorozumění skončilo. Právě tak by jistě mohla skončit i mnohá nedorozumění mezi námi křesťany. Když si vždy znovu a znovu dáme tu práci, abychom k sobě našli cestu, abychom spolu mluvili. V takových chvílích máme šanci poznávat, že i mezi námi je skutečně Bůh (sr. 1J 4,12).

Nedorozumění mezi lidmi, i věřícími lidmi, nejsou ničím neobvyklým. Patří k běžnému životu. Nevyjasněná nedorozumění mohou vést k tomu, že si navzájem hodně ublížíme. Výhodiskem bývá, že si o věcech osobně promluvíme. Se vzájemným respektem, a s ochotou navzájem si naslouchat. V tom je Pán Ježíš s námi.